

Asia: VN/23894/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tuloverolain 119 ja 124 §:n muuttamisesta sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 ja 15 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VN/23894/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain 119 ja 124 §:n muuttamisesta sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 ja 15 §:n muuttamisesta

Akava kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa.

Hallituksen esitys sisältää seuraavat ehdotukset:

1. Yhteisöverokanta alennetaan nykyisestä 20 prosentista 18 prosenttiin.
2. Muiden verovelvollisten kuin luonnollisten henkilöiden elinkeinotoiminnan tappion vähennysaikaa pidennetään nykyisestä 10 vuodesta 25 vuoteen.

Akavan kanta

Akava kannattaa tappioiden vähennysoikeuden pidentämistä 10 vuodesta 25 vuoteen.

1. Julkinen valta ottaa yhteisöveron kautta 20 prosentin osuuden yritystoiminnan tuottamasta voitosta, mutta toisaalta osallistuu myös tappioiden kantamiseen tällä samalla 20 prosentin osuudella, koska tappiot ovat vähennyskelpoisia verotuksessa. Oikeus vähentää tappiot yritystoiminnan verotuksessa on oleellinen osa järjestelmää.

2. Tappioiden vähennysajan pidentämisen myötä yhä useampi yritys maksaa pitkällä aikavälillä kertyneestä todellisesta voitostaan (=voitot miinus tappiot) yhteisöverokannan mukaisen osuuden veroa, kun tappioiden vähentämiseen on riittävästi aikaa. Jos aikaa on liian vähän, osa tappioista voi jäädä vähentämättä ja silloin voitoista maksetaan pidemmällä aikavälillä veroa enemmän kuin nykyisen 20 prosentin verokannan mukaan pitäisi.

3. Kannattaa huomata, että yritysten ei yleensä kannata tietoisesti lykätä tappioiden vähentämistä kauas tulevaisuuteen. Tämä johtuu kahdesta asiasta. Hintatasolla on taipumus nousta, joten tappioiden reaaliarvo pienenee ajan myötä. Lisäksi mitä pidemmäksi tappioiden vähentäminen siirtyy, sitä pienempi vähentämisestä saatavan hyödyn (diskontattu) nykyarvo on tänään.

Akava ei kannata yhteisöveron alentamista 20 prosentista 18 prosenttiin. Tärkeämpää olisi keventää keskituloisten ansiotuloverotusta, erityisesti laskea korkeita rajaveroasteita. Jos yritysverotusta halutaan keventää, se pitää Akavan mielestä kohdistaa tarkemmin niille yrityksille, jotka investoivat aineettomaan pääomaan. Tämä voidaan toteuttaa olemassa olevan tutkimus- ja kehitystoiminnan verovähennyksen avulla.

1. Yhteisöveron alentaminen 20 prosentista 18 prosenttiin pienentää staattisten arvioiden mukaan yhteisöveron tuottoa runsaat 800 miljoonaa euroa vuodessa. Verotulojen menetys olisi merkittävän suuri etenkin, kun huomioidaan, että julkisen talouden sopeutustarpeeksi on arvioitu 8–11 miljardia euroa tulevalla hallituskaudella 2027–2031.

2. Yhteisöveron alentaminen alentaa investointien tuottovaatimusta (ennen veroja) ja tämän pitäisi periaatteessa parantaa investointien kannattavuutta ja siten lisätä niitä. On kuitenkin epäselvää, kuinka suuri osa suomalaisista yrityksistä on ylipäättään kasvuhakuisia ja kuinka suuren yritysjoukon näkökulmasta yhteisöverolla tai sen alentamisella on ratkaiseva merkitys niiden tulevien investointien kannalta.

3. Yhteisöveron alentaminen parantaa myös jo aiemmin tehtyjen investointien kannattavuutta, koska niiden tuottamasta tulovirrasta jää yrityksille yhteisöveron jälkeen aiempaa suurempi siivu. Jos yrityksillä ei ole kasvuhaluja, yhteisöveron alentaminen johtaa luultavasti siihen, että ne maksavat omistajilleen suurempia osinkoja, mikä ei ole tämän uudistuksen tarkoitus.

4. Akavan mielestä yleisestä ja kaikille yrityksille tarkoitettusta yhteisöveron alennuksesta pitää luopua, koska se ei ole täsmällisesti kohdistettu toimi kasvuyritysten investointien vauhdittamiseen.

5. Keskituloisten ihmisten ansiotuloverotuksen keventäminen ja heidän korkeiden rajaveroasteidensa alentaminen on Akavan mielestä tärkeämpi verotuksen kehittämisen kohde kuin yhteisöverokannan alentaminen.

6. Akava ehdottaa, että jos yhteisöveroa kuitenkin halutaan keventää, kevennys suunnataan kasvaviin yrityksiin ja se tehdään sellaisella tavalla, että investointien toteutuminen voidaan varmistaa. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi väljentämällä vaatimuksia, joiden perusteella yritykset voivat saada verotuksessaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan yleisen lisävähennyksen. Tämä vuonna 2023 käyttöön otettu vähennys on keskeinen työkalu, jonka tarkoitus on lisätä yritysten halukkuutta investoida aineettomaan pääomaan.

7. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan yleistä lisävähennystä on toistaiseksi käytetty yllättävän vähän, mahdollisesti ainakin osittain Verohallinnon tiukan tulkintakäytännön vuoksi. Vuonna 2024 vähennystä käytti vajaat 700 yritystä ja myönnetyn verovähennyksen kokonaissumma oli 144 miljoonaa euroa (Lähde: Verohallinnon tilastotietokanta). Tilastokeskuksen mukaan yritysten TKI-panostukset olivat kuitenkin samana vuonna paljon suuremmat, noin 6 miljardia euroa. On tärkeää varmistaa, että verovähennys toimii niin kuin sen suunniteltiin toimivan.

Sorjonen Pasi
Akava ry